

AB BÜLTENİ

EKİM 2025

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	(AB)*	(Euro Bölgesi)*	2025 (Euro Bölgesi)	2026 (Euro Bölgesi)	2027 (Euro Bölgesi)
Büyüme	1,5%	1,4%	1,2%	1,0%	1,3%
Enflasyon	2,4%	2,0%	2,1%	1,7%	1,9%
İşsizlik	5,9%	6,2%	6,3%	6,3%	6%
Gösterge Faiz			2%		

*: 30 Eylül 2025 itibarıyla son Eurostat verileri

** : AMB'nin Eylül 2025 projeksiyonları

Temel Göstergelerde Son Gelişmeler

Eurostat verilerine göre, ağustos ayında AB enflasyonu %2,4, Avro bölgesi enflasyonu ise %2 düzeyinde sabit kaldı. Euro bölgesi için büyüme tahmini 2025 yılı için %0,9'dan yu-

karı yönlü revize edilerek %1,2, 2026 yılı için %1,1'den aşağı yönlü revize edilerek %1 olarak öngörülürken, 2027 yılı büyüme tahmini %1,3 olarak korundu.

Avrupa Merkez Bankası Faizi Sabit Tuttu

Avrupa Merkez Bankası (AMB), 11 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında gösterge faiz oranını %2'de sabit tuttu.

Bankanın açıklamasında, enflasyonun uzun vadede %2 hedefiyle uyumlu seviyede bulunduğu, enerji enflasyonu %-1,9 iken, gıda enflasyonunun %3,2'ye, hizmet enflasyonunun %3,1'e ge-

rilediği, ücret artışlarının yavaşladığı belirtildi.

AMB, enflasyonun %2 düzeyinde istikrar kazanmasını sağlamaya kararlı olduğunu vurguladı ve belirli bir faiz patikasına önceden bağlı kalmayacağını, uygun para politikası duruşunun veriye dayalı şekilde toplantı bazında değerlendirileceğini açıkladı.

AB'nin İthalatı Temmuzda 215,6 Milyar Avro Oldu

Eurostat tarafından eylül ayında açıklanan AB'nin 2025 yılı Temmuz ayı dış ticaret verilerine göre, AB dışı ülkelere mal ithalatı, 2024 yılı Temmuz ayına göre %1,2 yükselişle 215,6 milyar avro oldu.

Temmuz ayında en önemli 10 ticaret ortağı arasında en yüksek ithalat artışı Meksika (%21,7), ABD (%10,7) ve Türkiye'den (%9,2)

görüldürken, Norveç (%-9,5), Hindistan (%-7,1) ve Güney Kore'den (%-0,5) ithalatı düşüş kaydedildi.

Türkiye'den temmuz ayı ithalatı 9,4 milyar avro olurken, Türkiye'ye ihracat %7,6 artışla 10,2 milyar avroya yükseldi. AB dışı ülkelere ihracat ise %0,5 düşüş ile 227,7 milyar avroya geriledi.

AB'nin Tarım İthalatı 96,8 Milyar Avroya Ulaştı

Eylül ayında yayımlanan AB Tarım Ürünleri Ticareti Raporu'na göre, 2025 yılının ilk yarısında, tarım ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre %16 artarak 96,8 milyar avro oldu.

Brezilya, Birleşik Krallık ve ABD, AB'nin en önemli 3 tedarikçisi olmaya devam etti. Kanada'dan ithalat özellikle kolza tohumu, mısır ve buğday ithalatındaki büyük artış nedeniyle %101, Fildişi Sahili'nden ithalat yüksek kakao fiyatları nedeniyle %66 artarken, Rusya'dan yapılan ithalat yağlı tohumlar, margarin ve diğer yağlar ile tahıl ithalatındaki keskin düşüş nedeniyle %73 oranında azaldı. Türkiye'den ithalat ise %5 artış göstermiş olup, ülkemiz

Brezilya, BK, ABD, Ukrayna, Çin ve Fildişi Sahili'nin ardından %4 pay ile AB'nin ithalatında 7. sırada yer aldı. AB'nin 2025 yılı ilk yarısında en çok ithalat yaptığı ürün grupları sırasıyla; çay, kahve ve baharatlar, meyve ve yemişler ile yağlı tohumlar ve protein bitkileri oldu.

Aynı dönemde AB tarım ürünleri ihracatı ise %2 artışla 118,7 milyar avro oldu. AB'nin en büyük 15 ihracat pazarı içerisinde en yüksek ihracat artışı İsrail (%17), Ukrayna (%17) ve Türkiye'ye (%14) gerçekleşirken, Türkiye ithalat ile benzer şekilde ihracatta da AB'nin 7. büyük ticaret ortağı oldu. Birleşik Krallık ise %23 pazar payı ile AB'nin açık ara en büyük ihracat pazarı olmaya devam etti.

AB KURUMLARI - POLİTİKALAR VE UYGULAMALAR

AB Komisyonu Başkanı, Birliğin Durumunu Değerlendirdi

Avrupa Komisyonu Başkanı tarafından her yıl Avrupa Parlamentosu'nda yapılan ve AB'nin mevcut durumu ile gelecek önceliklerini anlatan "Birliğin Durumu" konuşması 10 Eylül tarihli Parlamento Genel Kurul oturumunda gerçekleştirildi.

Ursula von der Leyen'in konuşmasında, yeşil mutabakat hedefinin sürdürülmesi, şirketlerin rekabet gücünün korunması, AB'nin rekabetçiliğini artırmak üzere korumacı önlemler alınabileceği sinyalleri ve uluslararası ilişkilerde ABD, Rusya ve Çin çerçevesi öne çıktı. Konuşmada özetle;

- Avrupa'nın bağımsızlığının, rekabet etme yeteneğine bağlı olacağı;
- Sanayinin sorunlarını ele almak ve rekabetçiliğini artırmak üzere, otomotivden kimyasallara, çelikten ilaç sanayisine, savunmadan tarıma kadar kilit sektörlerle stratejik diyaloglar yürütüldüğü;
- Tüm sektörlerin ortak değerlendirmesinin Avrupa'da iş yapmanın kolaylaştırılması gerektiği olduğu; bu doğrultuda, daha az bürokrasi ve daha az karmaşık kurallar için Komisyon tarafından sunulan önerilerin Avrupalı şirketler için yıllık 8 milyar avroluk bürokratik maliyeti ortadan kaldıracacağı;
- AB'nin en güçlü yanlarından birinin Tek Pazar olduğu, ancak hala Tek Pazar'ın tamamlanması için atılması gereken adımlar bulunduğu; IMF'ye göre, tek pazar içindeki engellerin mal ticaretinde %45, hizmet

ticaretinde ise %110 gümrük vergisine eşdeğer olduğu; Tek Pazar'ın özellikle finans, enerji ve telekomünikasyon alanlarında ek-sik kaldığı;

- Çelikten bataryaya kadar temiz teknolojinin AB için kritik öneme sahip olduğu; Avrupa'nın temiz teknoloji sektörünün Avrupa'da kalması için acil adımlar atılması gerektiği; Temiz Sanayi Anlaşması ile temiz sanayinin önündeki ana engellerin belirlen-

diği, şimdi uygulamaya geçilmesi gerektiği,

- Avrupa'nın temiz teknoloji sanayisi için talep yaratılması amacıyla kamu ihalelerinde "Avrupa'da üretilmiştir" kriteri getirileceği ve üçüncü ülkeler ile geliştirilen Global Gateway gibi projelerde ortakların Avrupalı ürünleri satın alması için güçlü teşvikler konulacağı;
- Temiz teknolojinin Avrupa'da üretilmeye devam etmesi için, sanayinin Avrupa'da gerekli malzemelere sahip olması gerekeceği; bunun ancak döngüsel bir ekonomi yaratarak sağlanabileceği; bu doğrultuda, Döngüsel Ekonomi Yasası hazırlıklarında daha hızlı ilerlenmesi gerektiği;
- Yeşil mutabakat hedefi korunurken, Avrupa sanayilerinin korunması gerektiği; Avrupa şirketlerinin karbon ayak izini azaltırken ödüllendirilmesi ve teşvik edilmesi gerektiği; aksi halde, otomotiv sektörünün ihtiyaç duyduğu çeliğin veya çiftçilerin ihtiyaç duyduğu gübrenin ithalatına bağımlı hale gelinebileceği;
- Çelik ürünlerinde küresel kapasite fazlasının kar marjlarını daralttığı, bu durumun Avrupa çelik sanayisinin karbonsuzlaşmaya yatırım yapmasını zorlaştırdığı; bu nedenle Komisyon'un süresi dolmakta olan çelik koruma önlemlerinin yerini alacak yeni, uzun vadeli bir ticaret aracı önereceği;
- Avrupa'nın her zaman ticarete ve rekabete açık kalacağı, ancak sanayinin adil olmayan rekabete karşı her zaman korunacağı;
- AB tarafından, yeni bir "Avrupa Gıdası Al" kampanyası başlatılacağı;
- ABD ile ticari ve ekonomik ilişkilere yönelik sağlanan anlaşmanın ciddi küresel güvensizlik ortamında ABD ile ilişkilerde istikrar sağladığı ve AB şirketlerini göreceli olarak avantajlı hale getirdiği; nitekim

AB'nin doğrudan rakiplerinin çok daha yüksek ABD tarifeleriyle karşı karşıya olduğu; ABD'nin çevresel veya dijital standartlarının düşük olduğu, ancak AB'nin kendi standartlarını koruduğu ve kendi düzenlemeleri konusunda kendi kararını her zaman kendisinin vereceği;

- ABD kaynaklı belirsizliklerin yanında, Rusya Devlet Başkanı Putin'in Rusya-Çin ilişkilerinin tarihte görülmemiş bir seviyede olduğunu dile getirdiği; bunun bir sürpriz olmadığı, ancak Avrupa'nın Meksika, Mercosur, Hindistan gibi ortaklıklara daha fazla yoğunlaşması gerektiğini gösterdiği; küresel ticaret sistemi çökerken, AB'nin ikili anlaşmalar yoluyla küresel kuralları güvence altına almaya çalıştığı;
- Gazze'de olanların kabul edilemez olduğu; bu noktada Komisyon'un İsrail'e yönelik ikili desteğini askıya alacağı ve tüm ödemeleri durduracağı; Konsey'e aşırı uçtaki Bakanlara ve şiddet yanlısı yerleşimcilere yönelik yaptırım ve AB-İsrail Ortaklık Anlaşması'nın ticaret ile ilgili hükümlerinin kısmen askıya alınması önerileri sunulacağı; bu önerileri hayata geçirmek için AB ülkelerinde çoğunluğu sağlamanın zor olacağı; ayrıca, atılacak her adımın bazıları için fazla, bazıları için ise yetersiz görüleceği, ancak herkesin sorumluluk alması gerektiği;
- Ukrayna krizi bağlamında, Rusya'yı müzakere masasına çekmek için daha fazla baskıya ve daha fazla yaptırıma ihtiyaç olduğu; hâlihazırda 19. yaptırım paketi üzerinde çalışıldığı;
- Sadece birleşmiş bir Avrupa'nın bağımsız bir Avrupa olabileceği; daha büyük ve daha güçlü bir Birliğin, tüm Avrupa için bir güvenlik garantisi olduğu; Ukrayna, Moldova, Batı Balkanlar için geleceğin AB'de olduğu belirtildi.

AB Ormansızlaşma Yönetmeliği Bir Yıl Erteleniyor

Avrupa Komisyonu tarafından, AB Ormansızlaşma Yönetmeliği'nin (EUDR) yürürlüğe giriş tarihinin bilişim sistemlerinin hazır olmaması nedeniyle bir yıl süreyle ertelenerek 30 Aralık 2026 tarihine çekilmesinin planlandığı bildirildi.

Konuya ilişkin olarak Çevre Komiseri Jessica Roswall tarafından Avrupa Parlamentosu'na gönderilen mektupta;

- Yönetmeliğin ekonomik operatörlerle (AB içinde ve dışında) veri alışverişlerini yönetmek üzere özel bir bilişim sistemi kurulma-

sını gerektirdiği;

- Yürütülen çalışmalara rağmen, sistemin henüz öngörülen yükü taşıyacak kapasiteye getirilemediği;
- Bilişim sistemi altyapısının güçlendirilmesi ve test edilmesi amacıyla, yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinin bir yıl ertelenmesinin gerekli olduğu belirtildi.

Bir sonraki aşamada, Komisyon'un mevzuatın ertelenmesi kararının Parlamento ve Konsey tarafından onaylanması gerekmektedir.

AB, Gıda Güvenliği Mevzuatını Basitleştirme Sürecini Başlattı

Avrupa Komisyonu tarafından, 19 Şubat'ta yayımlanmış olan Tarım ve Gıda Vizyon belgesi kapsamında gıda güvenliği mevzuatının basitleştirilmesine yönelik bir kamuoyu istişare süreci başlatıldı.

Mevzuatta yapılacak değişikliklerle, insan ve hayvan sağlığı ile çevrenin korunması için yüksek standartlar korunurken, bitki koruma ürünleri, biyosidal ürünler, yem katkı maddeleri,

gıda hijyeni ve resmi kontrollerle ilgili düzenleyici gereklilikleri basitleştirerek ve netleştirerek mevzuat yükünün firmalar için %25, KOBİ'ler için %35 azaltılmasının amaçlandığı açıklandı.

Söz konusu istişare sürecine üçüncü ülke paydaşları tarafından da - gerekli kayıt işlemlerinin tamamlanmasının ardından - 14 Ekim 2025 tarihine kadar katılım sağlanabilmektedir.

TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER

AB-Endonezya STA Müzakereleri Tamamlandı

Avrupa Komisyonu tarafından 23 Eylül tarihinde yapılan açıklama ile AB ve Endonezya arasında Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin sonuçlandırıldığı duyuruldu.

Komisyon tarafından Endonezya STA'sı ile;

- AB ihracatçılarının Endonezya pazarına girişte yılda yaklaşık 600 milyon € tutarında gümrük vergisi tasarrufu sağlayacağı;
- İthalat vergilerinin %98,5'inin kaldırılacağı;
- Başta süt ürünleri, et, meyve-sebze ve işlenmiş gıdalar olmak üzere önemli ihracat kalemlerinde gümrük vergilerinin kaldırılacağı;
- Pirinç, şeker ve muz gibi hassas tarım ürünlerinde mevcut tarifelerin korunacağı ve AB pazarına girişin, dikkatle belirlenmiş kotalarla sınırlandırılacağı;
- Başta otomotiv ve tarım-gıda ürünleri olmak üzere temel sektörlerde ihracat prosedürlerin basitleştirileceği;
- Elektrikli araçlar, elektronik ve ilaç gibi stratejik alanlarda AB yatırımları için yeni fırsatlar açılacağı;
- Yeşil ve dijital sektörler için kritik öneme sahip hammadde ve hizmetlerin en büyük üreticilerinden biri olan Endonezya ile gümrük vergilerinin azaltılması ve ihracatın kolay-

laştırmasıyla güvenilir ve sürdürülebilir tedarik zincirleri sağlanacağı belirtildi.

- Bir sonraki adımda, taslak müzakere belgelerinin yayımlanması ve her iki tarafta iç prosedürlerin tamamlanmasının ardından anlaşmanın yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Avrupa Komisyonu Mercosur ve Meksika Ticaret Anlaşmalarını Onaya Sundu

Avrupa Komisyonu, AB-Mercosur Ortaklık Anlaşması (EMPA) ve AB-Meksika Modernize Küresel Anlaşması'nı (MGA) onay amacıyla 3 Eylül tarihinde Konsey'e sundu.

Esas olarak, uzun yıllar sürüncemede kalmasının ardından Trump sonrası gündeme alınan; özellikle tarımsal ürünlerdeki açılım nedeniyle çiftçi örgütlerinin büyük tepkisini çeken; Fransa'nın ciddi itirazlarına konu olmasına rağmen hızlıca tamamlanan Mercosur anlaşmasına yönelik olarak Komisyon tarafından;

- AB, Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay'ı kapsayan söz konusu anlaşmanın, 700 milyondan fazla tüketiciyi kapsayan dünyanın en büyük serbest ticaret bölgesini oluşturacağı;
- - AB firmalarının, diğer ülkelerin yüksek tarifeler ve ticaret engelleriyle karşılaştığı bu bölgede daha düşük tarifelerden yararlanarak, pazara ilk giren avantajını elde edeceği;
- Anlaşmanın, AB'nin Mercosur'a yıllık ihracatını %39 düzeyinde (49 milyar €) artırmasının ve Avrupa genelinde 440.000'den fazla istihdama katkı sağlamasının beklendiği;
- Anlaşma ile özellikle otomobillerde (%35), makinelerde (%14-20) ve ilaçlarda (%14'e kadar) uygulanan yüksek gümrük vergilerinden muafiyet sağlanacağı; ayrıca şarap ve alkollü içkiler (%35'e kadar), çikolata (%20) ve zeytinyağı (%10) gibi AB'nin temel tarım-gıda ürünlerine uygulanan yüksek vergilerde alınacak tavizler ile AB'nin tarım-gıda ürünleri ihracatının neredeyse %50 oranında artmasının beklendiği;

- Anlaşma'nın, AB'nin tarım sektöründeki tüm hassasiyetlerini koruduğu; Mercosur'dan yapılacak tarım-gıda ithalatına, AB üretiminin küçük bir kısmıyla sınırlı olacak şekilde (örneğin sığır eti için %1,5, kümes hayvanları için %1,3) tercihli erişim sağlandığı; ayrıca, Mercosur'dan ithalatta AB sektörüne zarar verecek olası zararlı artışlara karşı korunma mekanizması tesis edildiği belirtildi.
- AB'nin 2000 yılından beri yürürlükte olan Meksika ile ticaret anlaşmasını modernize ettiği anlaşma ise göreceli olarak çok daha az tartışmalı olup, Komisyon tarafından;

Anlaşma'nın AB'nin peynir, kümes hayvanları, domuz eti, makarna, elma, reçel, çikolata ve şarap gibi Meksika'ya yaptığı tarım-gıda ihracatında halihazırda %100'e kadar uygulanan yüksek vergileri kaldırarak AB'nin tarım ihracatçıları için güçlü bir avantaj sağlayacağı;

- - Bu vergilerin kaldırılmasının AB'nin tarım ürünlerini Meksika pazarında çok daha rekabetçi hale getireceği;
- - Ayrıca, anlaşma ile öngörülen daha basit prosedürlerin, tarım-gıda ihracatçıları'nın ürünlerini Meksika pazarında daha hızlı ve daha düşük maliyetle satabilmelerini sağlayacağı;
- - İlave olarak, anlaşmanın, Avrupa'daki stratejik sektörlerle fayda sağlayacak kritik hammaddelere erişimi açısından da büyük önem taşıdığı ifade edildi.

AB-Hindistan İlişkilerini Güçlendirecek Ortak Bildiri

Avrupa Birliği tarafından Hindistan ile ilişkileri derinleştirmek ve genişletmek üzere 17 Eylül tarihinde bir Ortak Bildiri yayımlandı.

Bildiride; taraflar arası ticaret ve yatırımların gerçek potansiyeline ulaşması için devam eden Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin sonuçlandırılması, tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi, dijital iş birliği, ekonomik güvenliğin artırılması, teknoloji iş birliğinin derinleştirilmesini, potansiyel bir AB-Hindistan Start-up ortaklığı, Hindistan'ın Horizon Europe programına katılımı, yenilenebilir

enerji alanında iş birliğinin yoğunlaştırılması gibi stratejik hedefler ortaya konulmaktadır.

Bildiride ayrıca, AB-Hindistan Güvenlik ve Savunma Ortaklığı'nın geliştirilmesi, savunma sanayisinde iş birliğinin artırılması, Bilgi Güvenliği Anlaşması müzakerelerinin başlatılması, Küresel Geçit ve Hindistan - Orta Doğu - Avrupa Ekonomik Koridoru (IMEC) gibi bölgesel bağlantı girişimlerinin güçlendirilmesi, Hindistan ile çok taraflı platformlarda iş birliğinin artırılması gibi unsurlar da yer almaktadır.

AB Komisyonu'ndan İsrail'e Yaptırım ve Anlaşma Askısı Önerisi

Avrupa Komisyonu tarafından 17 Eylül tarihinde AB-İsrail Ortaklık Anlaşması'nın ticaretle ilgili bazı hükümlerinin askıya alınması ve ayrıca Hamas'a, aşırı uçta yer alan Bakanlara ve şiddet yanlısı yerleşimcilere yönelik yaptırım uygulanması önerisi sunuldu.

Komisyon tarafından ilave olarak, İsrail ile devam eden kurumsal iş birliği projelerini ve Bölgesel AB-İsrail İşbirliği Mekanizması kapsamında finanse edilen projeleri etkileyecek şekilde, İsrail'e yönelik ikili desteğin askıya alındığı duyuruldu.

İsrail'in askeri müdahalesi sonrası Gazze'de hızla kötüleşen insani durum, insani yardımların engellenmesi ve askeri operasyonların yoğunlaşmasına atıfla, İsrail'in insan haklarını ve demokratik ilkeleri ihlal ettiği gerekçesiyle AB'nin Anlaşmayı tek taraflı olarak askıya alma hakkı olduğuna dikkat çekilerek, askıya alma kararının Anlaşma'nın ticaretle ilgili hükümlerini kapsadığı ve pratikte İsrail'in AB pazarına ayrıcalıklı erişimini kaybedeceği anlamına geldiği açıklandı.

Bir sonraki aşamada, Konsey'in Anlaşma'nın ticaretle ilgili hükümlerinin askıya alınması

önerisini nitelikli çoğunlukla, yaptırım kararını ise oybirliği ile kabul etmesi gerekmektedir.

Hali hazırda AB %32 pay ile İsrail'in en büyük ticaret ortağı konumunda bulunmakta olup, AB'nin İsrail'den ithalatında başlıca kalemler, makine ve ulaşım ekipmanları (7 milyar €, %43,9), kimyasallar (2,9 milyar €, %18) ve diğer imalat ürünleri (1,9 milyar €, %12,1) olarak sıralanmaktadır.

AB, Rusya'ya İlave Yaptırım Kararı Alıyor

Avrupa Komisyonu tarafından Rusya'ya yönelik 19. yaptırım paketi kapsamında Komisyon Başkanı Von der Leyen tarafından 19 Eylül tarihinde bir açıklama yapıldı.

Açıklamada, yaptırımların Rusya'nın finansmana ve gelirlere erişimini sürekli azalttığı ve savaş ekonomisinin sınırlarına ulaştığı vurgulandı. Ayrıca;

- Enerji konusunda, Rus LNG'sinin Avrupa pazarlarına ithalatının yasaklanacağı;
- Yaptırımların uygulanmasını güçlendirmek için gölge filodan 118 ilave geminin yaptırım listesine alınacağı;
- Yaptırımları ihlal ederek Rusya'dan petrol satın alan üçüncü ülke rafinerileri, petrol ticareti yapanlar ve petrokimya şirketlerinin hedef alınacağı;
- Bankacılık işlemleri konusunda, Rusya'da ilave sayıda bankaya ve yaptırımları etkisizleştiren üçüncü ülkelerdeki bankalara işlem yasağı getirileceği;
- İlk kez kısıtlayıcı önlemlerin kripto platformlarını da kapsayacağı;
- Rus alternatif ödeme sistemleriyle bağlantılı yabancı bankaların listeleneceği;

- İhracat kısıtlamaları konusunda, savaş alanında kullanılan ürünler ve teknolojilere yeni doğrudan ihracat kısıtlamaları ekleneceği;
- Rus askeri sanayi kompleksine doğrudan veya dolaylı destek sağlayan Rusya ve üçüncü ülkelerdeki 45 şirketin yaptırım listesine ekleneceği belirtildi.

19. yaptırım paketinde üçüncü ülkelerdeki rafineriler, petrokimya şirketleri ve bankalara yönelik yaptırımların ön plana çıkması, AB'nin önümüzdeki dönemde üçüncü ülkelere yönelik baskı ve kısıtlamalara daha fazla odaklanma eğilimine girdiğine işaret ediyor.

Avrupa Parlamentosu'nda AB-ABD Anlaşması Ele Alındı

Avrupa Parlamentosu Uluslararası Ticaret Komitesi'nin (INTA) 3 Eylül tarihinde gerçekleştirilen toplantısında AB ile ABD arasında ticari ve ekonomik ilişkilere yönelik sağlanan anlaşma görüşüldü.

Toplantıda INTA üyelerinin büyük bir çoğunluğu tarafından; anlaşmanın dengeli ve adil olmadığı; anlaşmanın DTÖ yükümlülükleri ile uyumlu olmadığı; öngörülebilirlik ve güvence sağlamadığı; AB'nin ABD'ye karşı

tüm sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini tek taraflı olarak sıfırlamasının anlaşılmasının mümkün olmadığı; anlaşma kapsamında yer alan, firmaların ABD'de 600 milyar \$ ek yatırım yapması ve ABD'den 750 milyar \$ değerinde enerji ithalatı hedefinin uygulanabilirliğinin tartışmalı olduğu vurgulandı. Bununla birlikte, Komisyon'un müzakereleri yürüttüğü zor şartlar ile ABD'nin uzlaşmaz tutumunun farkında olduğu belirtildi.

Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürü Sabine Weyand tarafından; ABD'nin korumacı ticaret politikası nedeniyle Komisyon'un eleştirilmesinin doğru olmadığı; kendilerinin de ABD ile ticaretin karşılıklı serbestleştirildiği bir ticaret anlaşmasını tercih edecekleri, ancak mevcut durumun buna imkân vermediği; başlangıç noktasına göre, AB firmaları için önemli vergi indirimleri ve güvenceler sağlandığı, örneğin otomotiv ürünlerinde vergilerin %27,5'ten %15'e düşürüleceği; ayrıca birçok ürün grubunda eski MFN seviyelerinin korunacağı; ABD'nin tüm ülkelere yüksek vergiler uygularken geniş çerçeveden bakıldığında üçüncü ülkelere kıyasla AB firmalarının çok avantajlı bir duruma geldiği; böylesi bir anlaşmanın olmaması durumunda firmalar için ortaya çıkabilecek ticari belirsizliklerin ve risklerin de göz ardı edilmemesi gerektiği belirtildi.

Anlaşmanın onaylanması için, Parlamento'da basit çoğunluk, Konsey'de (üye ülkeler) ise nitelikli çoğunluk sağlanması gerekmektedir.

Avrupa İnşaat Ekipmanları Birliği 232 Vergilerine Karşı Bildiri Yayımladı

Avrupa İnşaat Ekipmanları Birliği (CECE) tarafından yayımlanan bir bildiri ile ABD'nin mevcut Section 232 çelik ve alüminyum tarifelerinin kapsamını genişleterek, inşaat ve madencilik ekipmanları da dâhil olmak üzere 400 ek gümrük kodunu kapsayacak şekilde güncellediği; böylelikle makinelerin içerdiği çelik ve alüminyum oranına göre efektif tarife oranının %15 ile %50 arasında değişebileceği; bu durumun AB'nin ABD'ye yaklaşık 2,8 milyar € tutarındaki ihracatını riske attığı belirtildi.

İlave olarak, ABD yönetiminin Section 232 tarife kodları listesinin her dört ayda bir gözden geçirileceğini açıkladığı ve bunun belirsizlik ortamını güçlendirdiği; makinelerin çe-

lik ve alüminyum içeriğini hesaplamanın hem üreticiler hem de gümrük otoriteleri için ağır bir bürokrasi yaratarak pazar erişimini orantısız şekilde zorlaştırdığı; ABD inşaat sektörünün Avrupa'dan ithal edilen yüksek teknoloji inşaat ekipmanlarına bağımlı olduğu, tarifelerin hem ithal edilen hem de ABD'de üretilen inşaat makinelerinin daha pahalı hale gelmesine ve hâlihazırda durgunlukta olan sektörün ekonomik beklentilerine daha da zarar vereceği vurgulanarak, Avrupa Komisyonu'na, Avrupa'nın inşaat ekipmanı ihracatının ABD'nin çelik ve alüminyuma yönelik Section 232 tarifelerinin kapsamı dışında tutulması için ABD yönetimi ile acilen bir anlaşma müzakere etme çağrısında bulunuldu.

AB TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Avrupa Komisyonu'nun Son Dönem Ticari Savunma Araçları Uygulamaları

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan;

- 26 Eylül tarihli Yönetmelik ile, Mısır, Japonya ve Vietnam menşeli 72.08, 72.11, 72.25 ve 72.26 başlık altında sınıflandırılan sıcak haddelenmiş demir, alaşımsız veya diğer alaşımlı çelik yassı ürün ithalatına yönelik %6,9 ile %30 arasında değişen oranlarda nihai anti dumping önlemi uygulanması kararlaştırıldı.
- 25 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin menşeli 39.05 başlık altında sınıflandırılan polivinil alkol ithalatında uygulanan anti dumping önlemine yönelik nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 25 Eylül tarihli Bildirim ile Rusya menşeli 31.02 başlık altında sınıflandırılan üre ithalatına yönelik bir anti dumping soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 19 Eylül tarihli Yönetmelik ile, Çin ve Tayland menşeli 73.07 başlık altında sınıflandırılan dökme demir ve dökme demirden mamul boru ve boru bağlantı parçaları ithalatında sırasıyla %24,6 ile %57,8 arasında ve %14,9 ile %15,5 arasında değişen oranlarda uygulanmakta olan dampedinge karşı verginin devamı kararlaştırıldı.
- 18 Eylül tarihli Bildirim ile, Çin menşeli 29.31 başlık altında sınıflandırılan belirli alkil fosfonik asitler ve bunların sodyum tuzlarının ithalatına yönelik bir dumping soruşturması başlatıldığı duyuruldu.
- 18 Eylül tarihli Bildirim ile, Türkiye, Hindistan, Japonya, Tayvan ve Vietnam menşeli 29.31 başlık altında sınıflandırılan belirli yassı çelik ürünleri ithalatına yönelik dumping soruşturması başlatıldığı duyuruldu.

TÜRKİYE - AB

TİM ve AB Daimi Temsilciliği, Gıda-Tarım İş Dünyasını Brüksel’de Buluşturdu

TİM Brüksel Temsilciliği ve AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği tarafından koordine edilen “Daha Rekabetçi ve Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Değer Zincirine Doğru” başlıklı yuvarlak masa toplantısı 23 Eylül tarihinde Brüksel’de gerçekleştirildi.

Avrupa Komisyonu üst düzey yetkilileri, AB Nezdinde Daimi Temsilcisi Faruk Kaymakcı, TİM Tarım Kurulu Başkanı Melisa Mutlu, TİM

Yönetim Kurulu Üyesi Birol Celep, çeşitli ihracatçı birlikleri başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel sekreterleri ile AB özel sektör temsilcilerinin üst düzey yöneticilerinin katılımı ile gerçekleştirilen etkinlikte, Türkiye ile AB arasında gıda ve tarım ticaretinin geliştirilmesine yönelik fırsatlar ile gıda ve tarım alanında sürdürülebilir ve rekabetçi politikalar kapsamlı şekilde ele alındı.

AB, Belirli Çelik Ürünleri İçin Damping Soruşturması Açtı

AB Resmi Gazetesi’nde 18 Eylül tarihinde yayımlanan Bildirim ile, Türkiye, Hindistan, Japonya, Tayvan ve Vietnam menşeli belirli soğuk haddelenmiş yassı çelik ürünleri, silikon elektrik çeliği ve hız çeliği ithalatına yönelik bir damping soruşturması başlatıldığı duyur

uldu. Soruşturma 7209, 7211, 7225 ve 7226 tarife başlıkları altındaki belirli GTİPleri kapsamaktadır. EUROFER’in 4 Ağustos 2025 tarihli şikâyeti üzerine başlatılan soruşturma en geç 14 ayda tamamlanacak olup, en geç 8 ay içinde geçici önlem uygulanması mümkündür.

Türkiye’den Alabalık İthalatına Önlem Süresi Bildirildi

AB Resmi Gazetesi’nde 16 Eylül tarihinde yayımlanan Bildirim ile, Türkiye’den gökkuşağı alabalığı ithalatında uygulanan telafi edici önlemin normal süresinin 26 Mayıs 2026 tarihinde dolacağı ve aksine bir başvuru yapılmaması halinde söz konusu tarihte sona ereceği duyuruldu. Bildiride, önlemin sona ermemesi için, ilgili AB üreticilerinin gözden geçirme soruşturması için önlemin sona

ereceği tarihten en geç 3 ay öncesine kadar yazılı başvuruda bulunması gerektiği; başvuruda önlemin sona ermesi durumunda sektörün sübvansiyonlu ithalat nedeniyle zarar göreceğine dair somut kanıtlar sunulması gerektiği; olası bir başvuru üzerine Komisyon tarafından önlemin gözden geçirilmesine karar verilmesi durumunda tüm taraflar ile istişare süreci yürütüleceği belirtilmektedir.

IPA III - GOAL

(Dijital Mentorluğu Üst Seviyeye Taşımak için Daha Yeşil Birlikler)

Ekim ayı itibarıyla 22. ayına giren proje kapsamında, 9-11 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilecek Türkiye Innovation Week 2025 etkinlik hazırlıkları devam etti. 10 Ekim Cuma günü saat 11:00'da Innovazone Dönüşüm Sahnesinde yer alacak TİM Proje Koordinasyon Uzman Yardımcısı Onurcan MISIR'ın moderatörlüğündeki "Dijital Mentorluk Platformu GOAL: Dijitalleşmeyle Daha Yeşil İhracat" panelinde TİM Proje Koordinasyon Şube Müdürü Melike EMİROĞLU KAPLAN, E-CO Danışmanlık Kurucusu Yasemin Eda ERDAL ve 25 Proje Teknoloji Kurucusu Kamil MERCİMEK bir araya gelerek sektörün yeşil dönüşüm serüveni için yol haritalarını değerlendirecek.

IPA III - TACT

(Sürdürülebilir Endüstri Dönüşümü Kilit Sektörlerinin Desteklenmesi)

TİM koordinatör ortaklığında ve İHKİB liderliğinde 36 ay sürecek projede Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda proje ihale aşamasının ilk kısmı Kasım 2024 itibarıyla tamamlanmıştı. İkinci aşama olan Mayıs-Haziran dönemi toplantıları da tamamlanarak Değerlendirme Raporu imzalandı. Eylül ayı boyunca İHKİB ile IPA III - TACT ve GOAL projeleri arasında olası eşgüdüm alanları değerlendirme toplantıları sürdürüldü.

Dijital Avrupa/ADİM - MIDAS

(Türkiye'nin Entegre Dijital Üretimini Geliştirme Merkezi)

Projenin TİM liderliğinde sürdürülen Ağ Oluşturma çalışmaları kapsamında Avrupa ADİM'lerine ilişkin değerlendirme toplantılarına başlandı. Avrupa'daki ADİM'lerin iyi uygulama örneklerinin incelendiği toplantı silsilesinde TİM tarafından İtalya P.R.I.D.E, Marmara Üniversitesi tarafından Almanya EDIH Rheinland ve İHKİB tarafından İtalya CETMA DIHSME örnekleri masaya yatırıldı. Türkiye Innovation Week 2025 kapsamında "Avrupa Dijital İnovasyon Merkezi MIDAS: İmalat Sanayinde İnovasyon ve Dijitalleşme" paneli, 10 Ekim Cuma günü 12:15 - 13:15 saatleri arasında Haliç Kongre Merkezinde gerçekleştirilecek. İHKİB Projeler Şubesi Birim Amiri Ceren GÖKÇE moderatörlüğünde gerçekleştirilecek panelde; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi ve Teknoloji Uzmanı Emre GARİP, İHKİB DDM Direktörü Davut ŞADOĞLU, OzUBEX Sanayi Dönüşüm Merkezi Proje Yöneticisi Gizem ASLANTEPE, Anot Group Genel Müdürü Eray GÖNENLİ ve Penti Operasyonel Mükemmellik Müdürü Mustafa GAZİ tarafından şimdiye kadar gerçekleştirilen proje çalışmaları ve iyi uygulama örnekleri değerlendirilecek.

ILO

BİRLİK'te Çalışmanın Geleceği

Temmuz 2025'te TİM liderliğinde hayata geçirilen "BİRLİK'te Çalışmanın Geleceği" projesi, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yürütülmekte olan "Sosyal Taraflar ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Konusundaki Kapasitelerinin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında Avrupa Birliği tarafından destekleniyor. Proje kapsamında, 23 Eylül 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen ve aynı program kapsamında fonlanan diğer projelerle ekosistem geliştirmeye odaklanan Proje İş Birliği Fuarı'na katılım sağlandı. 29 Eylül 2025 tarihinde ise projenin resmi açılış toplantısı ve strateji geliştirme çalıştay; ILO yetkilileri, ihracatçı birliklerimizin temsilcileri ve sektör paydaşlarımızın katılımıyla İstanbul'da TİM ev sahipliğinde gerçekleştirildi.